

UNIVERZITET U ZENICI
PRAVNI FAKULTET
KATEDRA ZA HISTORIJU DRŽAVE I PRAVA

Maida Husić

PATRIA POTESTAS
(seminarski rad)

mentor: doc.dr. Dževad Drino

ZENICA, NOVEMBAR 2009.

1. UVOD

Očinska vlast - patria potestas je doživotna i u najstarije vrijeme neograničena vlast kućnog starješine - pater familiasa nad osobama i obiteljskom imovinom.

Vremenom je došlo do diferenciranja te vlasti na vlast nad robovima - dominica potestas, vlast nad slobodnima koje je pater familias ustupao drugima na određeno vrijeme - mancipium, vlast nad ženom - manus, vlast nad djecom, rođenom i usvojenom, i nad daljim potomcima - patria potestas.

Pater familias je imao sljedeća prava:

1. IUS VITAE AC NECIS – pater familias je odlučivao o životu i smrti, bilo kroz kažnjavanje ili ubijanje svoje djece. Ovo pravo je pater familias u Justinijanovom periodu izgubio.
2. IUS VENDENDI - pravo prodaje djece i potčinjenih osoba. Nakon treće prodaje gubio je patriam potestatem.
3. IUS VINDICANDI - očevo pravo da traži izručenje svoje djece i potčinjenih osoba od trećih koji su ih izdržavali.

Filii familias nisu mogli raspolagati imovinom, niti su mogli ugovorima obavezivati imatelja vlasti. Njihove su obaveze imale karakter naravnih obaveza. Kada su osobe alieni iuris uključene u ugovorne obaveze pretor je uveo actiones aedicticae qualitatis, gdje je pater familias u određenim slučajevima odgovoran za obaveze kućne djece. Na temelju actio de peculio imatelj vlasti je odgovarao za obaveze iz poslovanja pekulijem. Imovina koju su potčinjeni dobijali od oca na samostalno upravljanje i raspolaganje zvala se peculio profecticium. Imovina koju bi stekli u vojnom pohodu i kojom su od principata mogli oporučno raspolagati - peculium castrense. U postklasičnom pravu imovina stečena u državnoj službi - peculium quasi castrense. Bona materna je bila imovina naslijeđena od majke ili njenih predaka s karakterom pekulijarne imovine. Kasnije je ova imovina nazvana zajedničkim imenom - bona adventicia i vlasnik ove tri imovine moglo je biti kućno dijete. Justinijanovo pravo je očinsku vlast svelo na jako uske okvire, pa su osobe alieni iuris mogle slobodno raspolagati svojom imovinom.

---- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU WWW.MATURSKI.NET ----

[BESPLATNI GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI TEKST](http://WWW.SEMINARSKIRAD.ORG)
RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA
RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.

WWW.SEMINARSKIRAD.ORG
WWW.MAGISTARSKI.COM
WWW.MATURSKIRADOVI.NET

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO [SEMINARSKI](#), [DIPLOMSKI](#) ILI [MATURSKI](#) RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE [GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI](#) KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U [BAZI](#) NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU [IZRADA RADOVA](#). PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM [FORUMU](#) ILI NA

maturskiradovi.net@gmail.com